

Enhet 41.

KLAGANDE

Henryson Musik AB, 556627-0418

Ombud: Juristen Alexandra Loyd

MOTPART

Tillväxtverket

ÖVERKLAGAT BESLUT

Tillväxtverkets beslut 2021-01-20

SAKEN

Återbetalning av stöd vid korttidsarbete m.m.

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Förvaltningsrätten upphäver Tillväxtverkets beslut. I den del som avser förlängning av godkännande och ytterligare preliminärt stöd återförvisas målet till Tillväxtverket för ny prövning.
2. Förvaltningsrätten avvisar yrkandet om ersättning för rättegångskostnader.

Dok.Id 1384211

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	-	måndag–fredag 08:00–16:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratten-i-stockholm/		

YRKANDEN M.M.

Tillväxtverket beslutade den 20 januari 2021 att från Henryson Musik AB (bolaget) återkräva tidigare beviljat och utbetalt preliminärt stöd vid korttidsarbete om 113 074 kronor. Verket beslutade även att avslå bolagets ansökan om förlängt godkännande och ytterligare preliminärt stöd. Som skäl för beslutet anfördes i huvudsak följande. I ansökan intygade företaget att det drabbats av tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter som företaget inte kunnat förutse eller undvika. Enligt Tillväxtverkets kontroller har företaget beslutat om vinstutdelning den 27 mars 2020. Tillväxtverkets bedömning är att företaget därmed inte har drabbats av sådana tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter som krävs för godkännande och stöd. Arbetsgivare som orsakat att stöd lämnats på felaktig grund är återbetalningsskyldig för det som har betalats ut för mycket. Tidigare utbetalt preliminärt stöd ska därför betalas tillbaka i sin helhet. Ansökan om förlängt godkännande och ytterligare preliminärt stöd avslås även i enlighet med 5 a § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.

Bolaget yrkar att beslutet om återkrav ska upphävas och att ansökan om förlängt godkännande och ytterligare preliminärt stöd ska återförvisas och anför i huvudsak följande. Tillväxtverket har inte visat att förutsättningarna för återkrav är uppfyllda. Ett beslut om utdelning kan inte ensamt vara tillräckligt för att konstatera att förutsättningar för stöd saknas. Bolaget är ett fåmansbolag med två ägare, tillika anställda. Beslutet om utdelning fattades på ordinarie bolagsstämma den 27 mars 2020 och var en besparingsåtgärd eftersom det hade varit mer kostsamt för bolaget att betala ut lön till delägarna. Det återtogs vid en extra bolagsstämma den 24 juli 2020 eftersom man bedömde att medlen behövdes i företaget. Utdelningen är alltså inte verkställd. Protokoll från extrastämman skickades in till och registrerades av Bolagsverket i mitten av augusti 2020. Bolaget vidhåller att det drabbats av allvarliga ekonomiska svårigheter till följd av

coronapandemin. Bolaget utför huvudsakligen offentliga konserter inför publik. På grund av publikrestriktioner avbokades alla konserter och festivaler på mindre än två veckor. Under denna period förlorade bolaget 25 procent av sina normala årliga intäkter. Totalt sett fakturerade bolaget knappt hälften år 2020 jämfört med år 2019. Till stöd för sin talan lämnar bolaget bl.a. in sammanställning över intäkter 2019 respektive 2020. Bolaget yrkar ersättning för sina ombudskostnader.

Tillväxtverket anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande. Stöd ska lämnas till en enskild arbetsgivare efter godkännande av Tillväxtverket. En av de grundläggande förutsättningarna för att ett sådant godkännande ska kunna lämnas är att arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter. De ekonomiska svårigheterna ska även ha orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll och ska inte rimligen kunnat förutses eller undvikas. Den arbetsgivare som tar emot stöd vid korttidsarbete är skyldig att visa att rätt till stöd föreligger. Tillväxtverket anser att genomförda värdeöverföringar under vissa perioder indikerar att kraven för godkännande inte är uppfyllda. Tillväxtverket kontrollerar därför vinstutdelningar och andra värdeöverföringar som genomförs under arbetsgivarens stödperiod, under de två månader som föregår stödperioden samt under de sex månader som följer närmast efter stödperioden. Värdeöverföringar som gjorts före den 16 mars 2020 kontrolleras inte. Ett nytt beslut om att inte lämna någon utdelning påverkar inte bedömningen.

Tillväxtverkets bedömning är att bolaget med anledning av den genomförda värdeöverföringen inte uppfyller kraven för godkännande av korttidsstöd och därmed inte har rätt till preliminärt stöd. Vad bolaget har anfört i sitt överklagande ändrar inte bedömningen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Återkrav av stöd m.m.

Stöd vid korttidsarbete regleras, såvitt nu är aktuellt, i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. De grundläggande förutsättningarna för bolagets rätt till stöd vid korttidsarbete ska således prövas enligt 5 a § lagen om stöd vid korttidsarbete.

Enligt 5 a § första stycket lagen om stöd vid korttidsarbete ska stöd lämnas till en enskild arbetsgivare efter godkännande av Tillväxtverket. Enligt 5 a § andra stycket får ett sådant godkännande bara lämnas om

1. arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter,
2. de ekonomiska svårigheterna har orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll,
3. de ekonomiska svårigheterna inte rimligen hade kunnat förutses eller undvikas, och
4. arbetsgivaren har använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft.

Av 31 § första stycket lagen om stöd vid korttidsarbete framgår att en arbetsgivare som genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att stöd lämnats på felaktig grund eller med ett för högt belopp, är återbetalningsskyldig för det som har betalats ut för mycket.

Riksdagen har uttalat att arbetsgivaren förutsätts agera i enlighet med lagens syfte och att det under sådana förhållanden inte kan anses försvarligt att arbetsgivare som mottar stöd från det allmänna vid korttidsarbete samtidigt genomför aktieutdelningar och andra liknande utbetalningar (bet. 2019/20:FiU51 s. 22, rskr. 2019/20:199).

Av förarbetena till 5 a § lagen om stöd vid korttidsarbete framgår bl.a. följande (prop. 2019/20:166 s. 55). Regleringen i 5 a § ger möjlighet att beakta förekomsten av vinstutdelningar och liknande utbetalningar. Om ett företag gör en utbetalning till sina delägare anses det vara en tydlig indikation på att företaget självt inte har ansett sig ha allvarliga ekonomiska svårigheter, vilket kan motivera att stöd vägras enligt 5 a § andra stycket 1. Har företaget orsakat eller bidragit till de ekonomiska svårigheterna genom att förbruka tillgängligt kapital genom utdelning, kan det motivera att stöd vägras enligt 5 a § andra stycket 2. Och om ett företag har använt sin ekonomiska buffert för utdelning i stället för att trygga den egna verksamheten, kan det utgöra hinder för stöd enligt 5 a § andra stycket 3.

Enligt förvaltningsrättens mening är det den arbetsgivare som söker stöd vid korttidsarbete som har bevisbördan för att arbetsgivaren uppfyller kraven för rätt till stöd. På motsvarande sätt är det Tillväxtverket som har bevisbördan för ett påstående om att en arbetsgivare genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att stöd lämnats på felaktig grund eller med ett för högt belopp.

Tillväxtverket har anfört att bolaget genom sitt beslut om utdelning inte har drabbats av tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter som företaget inte kunnat förutse eller undvika och att bolaget genom att i ansökan intyga att sådana svårigheter förelegat förorsakat att stöd lämnats på felaktig grund.

Förvaltningsrätten noterar att Tillväxtverket i sitt ansökningsformulär avseende ansökan om godkännande beträffande de ekonomiska svårigheterna endast efterfrågat ”Har ditt företag drabbats av tillfälliga, allvarliga ekonomiska svårigheter som ni inte hade kunnat förutse eller undvika?”, vilket av bolaget besvarats jakande. I ansökningsformuläret avseende förlängt godkännande har Tillväxtverket på motsvarande sätt efterfrågat ”Förväntas ditt företag ha kvarstående tillfälliga och allvarliga

ekonomiska svårigheter som ni inte hade kunnat förutse eller undvika?”, vilket också besvarats jakande. Verket har såvitt framkommit inte ställt några ytterligare frågor.

Det ovan refererade uttalandet av riksdagen om att det inte kan anses försvarligt med utdelningar och andra liknande utbetalningar har inte kommit till uttryck i form av något förbud mot sådana transaktioner i lagen om stöd vid korttidsarbete. Som framgår av förarbetena till 5 a § kan vinstutdelningar m.m. däremot påverka bedömningen av om en arbetsgivare har sådana ekonomiska svårigheter som förutsätts för godkännande för stöd.

Eftersom det är fråga om en samlad bedömning kan en vinstutdelning eller annan liknande utbetalning inte ovillkorligen medföra ett nekat godkännande utan måste ställas i förhållande till arbetsgivarens samlade ekonomiska situation. Det betyder att en utdelning eller liknande utbetalning inte ensam är tillräcklig för att konstatera att arbetsgivaren inte har sådana ekonomiska svårigheter som krävs för ett godkännande. Det innebär också att det inte med automatik kan slås fast att en arbetsgivare som fått stöd och som inte redovisat en utdelning har förorsakat att stödet lämnats på felaktig grund.

Det som sägs i förarbetena till 5 a § lagen om korttidsstöd om utdelningars och andra utbetalningars påverkan på rätten till stöd tar uppenbart sikte på verkställda utdelningar. Bolaget har anfört att beslutet om utdelning som fattades på den ordinarie bolagsstämman den 27 mars 2020 återtogs vid en extra bolagsstämma den 24 juli 2020, och att någon utdelning därmed inte har verkställts under år 2020. Bolaget har även lämnat in ett protokoll från extrastämman enligt vilket beslutet om utdelning återtogs. Tillväxtverket har inte ifrågasatt bolagets uppgifter. Tillväxtverket kan därmed inte anses ha uppfyllt sin bevisbörda i fråga om påståendet att stödet lämnats på felaktig

grund. Det överklagade beslutet ska därför upphävas i den del som avser återkrav av utbetalt stöd.

Enligt 23 § förvaltningslagen (2017:900) ska en myndighet se till att ett ärende blir utrett i den omfattning som dess beskaffenhet kräver. Det betyder att det alltid är beslutsmyndigheten som har det yttersta ansvaret för att underlaget är sådant att det leder till ett materiellt riktigt beslut (prop. 2016/17:180 s. 149).

Som konstaterats ovan är en utdelning eller liknande utbetalning inte ensam tillräcklig för att konstatera att en arbetsgivare inte har sådana ekonomiska svårigheter som krävs för ett godkännande. Tillväxtverket har därför enligt förvaltningsrättens mening inte haft fog för att enbart på grund av uppgiften om utdelning neka en förlängning av godkännandet och preliminärt stöd utan att först företa en närmare utredning. En sådan ordning kan inte anses förenlig med myndighetens utredningsansvar enligt 23 § förvaltningslagen. Det överklagade beslutet ska därför upphävas även i denna del. Målet ska i denna del återförvisas för ny prövning.

Ersättning för rättegångskostnader

Bolaget yrkar ersättning för sina rättegångskostnader och hänvisar bl.a. till Högsta domstolens avgöranden NJA 2015 s. 374, NJA 2017 s. 503 och NJA 2018 s. 49 samt till Högsta domstolens beslut den 1 december 2020 i mål nr Ö 5734-19 och den 31 mars 2021 i mål nr Ö 2774-20. Enligt förvaltningsrättens mening ger dock rättsfallen inte stöd för att det finns en möjlighet att erhålla ersättning för kostnader i en allmän förvaltningsdomstol utan att detta uttryckligen anges i lag eller förordning. Då någon sådan grund inte finns i ett mål om statligt stöd vid korttidsarbete ska bolagets yrkande om rättegångskostnader avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-03).

Marie Bjernelius Lundahl

Tf. rådman